

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. XI. Nonus Textus Canon. ex c. per venerabilem, qui filii sint legitimi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](#)

Vides h̄ic iterum tām ex historia, quām contextu ipsius Decretalis, Regno & consequenter Ecclesiā periclitante, cuius Advocati Reges sunt, posse summum Pontificem, legitimū alioquin Rēgē ad ministratōne privare, coadjutōrem illi aut vicariū dare, subditos juramento fidelitatis absolvere, &c. Et h̄ec omnia pr̄stare Pontificem suo jure, nec Pr̄latis Galliæ, qui ad Concilium confluxerant, aliud id mentem venisse, multoq̄e minus h̄ic in Galliis exercitā potestati litem intendisse.

§. IX.

*Nonus Textus Canonicus ex c. per venerabilem,
qui filii sint legitimi.*

Summarium unicum.

Causæ Decretalis scribenda, & ipse textus.

I.

Auctor hujus Decretalis est Innocent. III. de quo Spond. ad annum MCXCVIII. Innocentius p̄a ceteris omnibus ob vitā honestatē, & scientiam litterarū, licet flens, ejulans ac renitens, electus est ad Pontificatum: sed & signo visibili electio ejus confirmata est, columba post ejus nominationem candidissimā juxta dexteram ejus insedit.

Causa hujus scribendæ Decretalis Innocentio fuit, ut responderet supplicationi Guilielmi comitis Pessulanī, qui ex Mathilde, filia Emmanuelis Imperatoris, legitima uxore, unicam filiam suscepérat, ex Agnētē pellice filios aliquot, quos legitimari ab Innocentio III. petebat, allegato Philippi Galliæ Regis exemplo, cuius filios illegitimos natalibus Pontifex restituerat. Sic Decretalis sonat.

Innocentius III.

Nobili Viro Guilielmo Montis Pessulanī. Per venerabilem fratrem nostrum Arelatensem Archiepiscopum, tua Nobis humilitas suppli-
cavit, ut filios tuos legitimatis dignaretur titulo decorare, quatenus
eis,

d.d.

eis, quò minus tibi succederent, natalium objectio non noceret, &c. Videbatur autem ex eo trahere majorem audaciam postulandi, quòd cum Regis Francorum filiis de benignitate Apostolicae Sedis dispersavimus, &c. Rationibus igitur hisce inducti Regi gratiam fecimus, requisiti, causam tam ex veteri, quam novo testamento trahentes, quòd non solum in Ecclesiæ patrimonio, verum etiam in aliis Regionibus certas causas inspectis, tempora-
lem jurisdictionem casualiter exercemus, non quòd alieno juri prejudicare velimus, sed quia, sicut in Deuteronomio continetur: Si difficile & ambi-
guum apud te judicium esse perflexeris, inter sanguinem, & sanguinem,
causam & causam, lepram & lepram, & judicium inter portas videris variari, venies ad sacerdotes Levitici generis, & adjudicem, qui fuerit illo tempore: & facies, quacunque dixerint, qui præsunt loco, quem elegerit Dominus: sequerisq; eorum sententiam: qui antem superbiverit no-
lens obediens sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Domino DEO tuo, decreto judicis morietur. Sanè cùm Deuteronomium, lex secunda interpretetur, ex vi vocabuli comprobatur, ut, quod ibi decernitur, in nō-
vo testamento debeat servari: locus enim, quem elegit Dominus: Aposto-
lica Sedes esse cognoscitur. Cum enim Petrus urbem fagiens exivisset, vo-
lens eum Dominus ad locum, quem elegerat revocare, interrogatus ab eo:
Domine quò vadis? respondit, venio Romam iterum crucifigi. Quod in-
telligens pro se dictum ad locum ipsum protinus est reversus. Sunt autem
Sacerdotes Levitici generis fratres nostri, qui sibi jure Levitico in execu-
tione sacerdotalis officii coadjutores existunt. Is verò super eos sacerdos sive
Iudex existit, cui Dominus inquit in Petro; Quodcumque ligaveris super
terram erit & ligatum in calis. Iesus Vicarius, qui est sacerdos in æternum
secundum ordinem Melchisedech, constitutus à DEO iudex vivorum &
mortuorum. Tria quippe distinguit judicia. Primum inter sanguinem
& sanguinem, per quod criminale intelligitur & civile. Ultimum inter
lepram & lepram, per quod Ecclesiasticum & criminale denotatur. Me-
dium inter causam & causam, quod ad utrumque refertur, tam Ecclesia-
sticum quam civile: in quibus, cùm aliquid fuerit difficile, & ambiguum,
adjudicium est Sedis Apostolica recurrentum, cuius sententiam, qui su-
perbiens contempserit observare, mori præcipitur, id est, per excommuni-
cationis sententiam velut mortuus à communione fidelium separari. Pau-
bu etiam, ut plenitudinem potestatis exponeret, ad Corinth. scribens ait:
Nescitis, quoniam Angelos iudicabitis, quanto magis secularia? Lice-
bitur cum filiis sàpe dicti Regis (de quibus an fuerint legitimi ab initio du-
bitabatur,)

106 Lib. I. §. XI. Nonus textus Canon. ex c. per venerab. &c.
bitabantur) duxerimus dispensandum: quia tamen tam lex Mosaica, quam
Canonica sobolem susceptā ex adulterio de testatur testante Domino, quid
manzeres & spuri usq; ad decimam generationem in Ecclesiam non intra-
bunt. Canone verò vetante tales ad sacros ordines promoveri: secularibus
quoque legibus non solum repellentibus eos à successione paternā, sed ne-
gantibus ipsis etiam alimenta: petitioni tu& non duximus annuendum, &c.

In hac Decretali Summus Pontifex aperte testatur, se in locis domino suo temporali subjectis plenam exercere jurisdictionem temporalem, in aliis verò locis non plenam, sed limitatam, certisque ex causis: idque jure non tantum voluntarii compromissi (de quo nullum dubium esse potuit, cùm hoc non in solam personam Summi Pontificis cadat) sed jure divino expresso Deuteron. 17. & 2. ad Corinth. 1. Videatur Barbola ad hoc c.

S. XII.

*Decimus textus Canonicus ex c. alius item. causa
15. aliquo textus allegati.*

Summaria

3. Recitatetur c. alius item. causâ 15. q. 6. aliisque textus remissive.

I.

Dujus textus historiam infra & ex professo explicabimus, quò lectorē remittimus, nunc tantum verba recitabimus: habetur autem hic Canon in regesto Gregorii VII. lib. 8. epist. 21. ad Hermannum Metensem Episcopum scripta, ubi: *Alius, inquit, Romanus Pontifex, Zacharias scilicet, Regem Francorum non tam pro suis iniquitatibus, quam pro eo, quod tanta protestati erat inutilis, à Regno depositus: Et Pipinum Caroli M. Imperatoris Patrem in ejus locum substituit, omnesque Francigenas à juramento fidelitatis, quod illi fecerant, absolvit. Quod etiam ex auctoritate frequenti agit*